

Materiały do flory porostów Pomorza Zachodniego (północna Polska)

WIESŁAW FAŁTYNOWICZ, JOLANTA MIĄDLIKOWSKA

Katedra Ekologii Roślin i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Gdańskiego, Człogistów 46, 81-378 Gdynia

Fałtynowicz W., Miądlikowska J.: (Department of Plant Ecology and Nature Protection, University of Gdańsk, Człogistów 46, 81-3 78 Gdynia, Poland). *Materials to the lichen flora of the Western Pomerania (northern Poland)*. Acta Mycol. XXVI(2): 45-64, 1990.

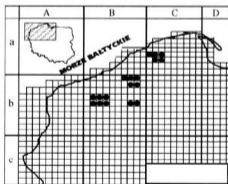
The paper contains a list of 210 lichen species collected in the Western Pomerania (northern Poland).

WSTĘP

Flora porostów środkowej części Pomorza Zachodniego jest bardzo słabo poznana. Dokładnie zbadany jest tylko obszar Wysoczyzny Polanowskiej (I z y d o r e k, 1983 ms.), natomiast dane S c h a d e (1939), dotyczące terenów położonych między Sławnem i Jarosławcem, są niekompletne i w dużej mierze nieaktualne. Ponadto kilkanaście gatunków porostów z okolic Janiewic koło Sławna podaje T o b o l e w s k i (1955). W latach 1986 i 1987, w trakcie licznych wyjazdów terenowych, zebraliśmy bardzo obszerne materiały w postaci notowań i zbiorów zielnikowych z wielu stanowisk (ryc.1). Zgromadzone dane okazały się tak interesujące, że uznaliśmy za wskazane ich opublikowanie.

Zidentyfikowano 210 porostów. Na szczególną uwagę zasługuje stanowisko *Bactrospora dryina*. Bardzo dobrze rozwinięte okazy tego gatunku znaleziono na starym dębie w okolicach Damnicy koło Słupska. Z terenu naszego kraju gatunek ten został podany dotychczas tylko z trzech stanowisk na Śląsku (S t e i n, 1879) oraz z Puszczy Białowieskiej (C i e ś l i Ń s k i, T o b o l e w s k i, 1985); poza granicą Polski najbliższe położone stanowiska znajdują się w okolicy Rostoku

i Berlina (H i l l m a n, G r u m m a n, 1957) oraz w południowej Szwecji (S a n t e s s o n, 1984). W podanym niżej wykazie znajduje się ponadto kilka innych bardzo rzadkich w Polsce porostow, np.: *Catillaria sphaeroides* i *Mycoblastus affinis*, które znaleziono po raz pierwszy na niżu, a także *Cladonia incrassata*, *Huilia glaucophaea*, *Lecidea erratica*, *L. querneae*, *Lecidella achristotera* i *Xanthoparmelia mougeotii*. Na uwagę zasługują również nowe stanowiska porostów bardzo rzadkich na niżu, np. *Arthothelium ruanum*, *Bacidia rosella*, *Hypotrachyna revoluta*, *Lecidea efflorescens* i *Thelotrema lepadinum*. Na badanym obszarze stwierdzono także znaczną liczbę gatunków z rodziny *Caliciaceae*, w większości związanych ze starymi drzewami (głównie dębami) i dużymi obszarami leśnymi, np. *Calicium adpersum*, *C. salicinum*, *C. viride*, *Chaenotheca chrysocephala*, *Ch. phaeocephala*, *Ch. trichialis* i *Coniocybe furfuracea*. Do interesujących zaliczyć można także nowe stanowiska wielu porostów epilitycznych częstych lub pospolitych w górach, ale bardzo rzadko notowanych na niżu. Należą do nich m. in. *Bacidia inundata*, *Buellia aethalea*, *Psilolechia lucida*, *Rhizocarpon geographicum*, *Stereocaulon dacylophyllum* i *Umbilicaria polyphylla*. Nazwy gatunków podano według S a n t e s s o n a (1984), z wyjątkiem rodzajów: *Parmelia* s.l. (E s s l i n g e r, 1977; H a l e, 1974 a, b, 1976) oraz *Placynthiella* i *Trapeliopsis* (C o p p i n s, J a m e s, 1984).

Ryc. 1. Ogólna lokalizacja stanowisk
Distribution of the investigated localities

Dokładne dane w tekście, najmniejsza kwadraty mają wymiary 10 x 10 km
Full data in the text, dimensions of the smallest squares are 10x10 km

Wykaz stanowisk (w nawiasach numery kwadratów wg ryc. 1); cyfry w tekście - numery stanowisk: 1 - między Rokosowem a Rarwinem (Bb 21); 2 - Siłowo (Bb 31); 3 - Siłówek, na W od rzeki Wilczej (Bb 31); 4 - Rarwino, 2 km na NE od wsi (Bb 22); 5 - między Podwilczem a Rarwinem (Bb 22); 6 - Podwilcze (Bb 32); 7 - między Podwilczem a Kobylicą (Bb 32); 8 - między Podwilczem a Krępą (Bb 32); 9 - Krępa (Bb 32); 10 - Głodno (Bb 32); 11 - Stanomino (Bb 22); 12 - Gruszewo (Bb 23); 13 - Łopiguz (Bb 33); 14 - nad jeziorem Pniewo koło wsi Porost (Bb 37); 15 - Pniewki, 2 km na NE od wsi (Bb 38); 16 - nad jez. Piekieleko (Bb 38); 17 - rezerwat Słowińskie Błoto (Ba 86); 18 - Słowino (Ba 86); 19 - Białeńskie Wzgórze (Ba 98); 20 - Białęcinko (Ba 97); 21 - Nowy Żytnik (Ba 97); 22 - Zalesie, 2 km na E od wsi (Ba 97); 23 - Wodzisław (Ba 97); 24 - Drzeńsko Młyn (Ba 97); 25 - Krag (Bb 8); 26 - między Przelazem a Buszynom (Bb 8); 27 - między Chomcem a Przelazem (Ba 98); 28 - wzgórze Chomicz koło leśniczówki Janiewice (Ba 98); 29 - Chomicz (Ba 98); 30 - Krzeszewo (Ba 98); 31 - Janiewice (Ba 98); 32 - rezerwat Janiewickie Bagno (Ba 98); 33 - Siemianice (Ca 60); 34 - Damnica, 1 km na NE od wsi (Ca 61); 35 - Damnica, 2 km na SE od wsi (Ca 71); 36 - Łebień (Ca); 37 - Skåbin (Ca 62).

WYKAZ GATUNKÓW

Acarospora fuscata (Nyl.) Arn. — na glazach w miejscach silnie nasłonecznionych: 1-5, 7-9, 12, 31.

A. heppii (Naeg. in Hepp) Naeg. in Koerb. — na małym kamieniu w starej zwirowni. Bardzo rzadki w Polsce północnej, prawdopodobnie częstszy, ale przeoczony.

Anaptychia ciliaris (L.) Koerb. — na korze drzew liściastych w miejscach odsłoniętych: 3, 9, 20.

Arthonia radiata (Pers.) Ach. — na korze drzew i krzewów liściastych, najczęściej w dolnych częściach pni, w lasach: 3, 4, 7, 9, 22, 23, 27, 32, 35, 37.

A. spadicea Leight. — na korze dębów i leszczyn, wyjątkowo na *Frangula alnus*, w miejscach umiarkowanie i silnie wilgotnych, najczęściej u nasady pni, w lasach liściastych: 2-4, 7-10, 20, 23, 32, 36.

A. vinosa Leight. — na korze dębów, wyjątkowo graba, w miejscach suchych i dobrze oświetlonych, w widnych lasach liściastych: 29, 30, 35, 37.

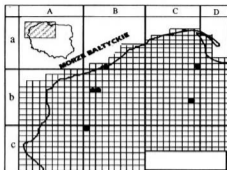
Arthothelium ruanum (Massal.) Zw. — na korze drzew i krzewów u nasady pni, w grądach i na lęgach: 3, 6. Gatunek bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim (Lipnicki, 1986 ms.; Lipnicki, mat. npbl.; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987 (ryc. 2)).

Aspicilia calcarea (L.) Mudd — na betonie w miejscach nasłonecznionych: 9, 14.

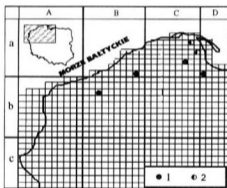
A. cinerea (L.) Koerb. — na kamiennym murze wokół pałacu w Podwilczu: 6.

Bacidia fusca (Massal.) Du Rietz — na mszakach i betonie w miejscach zacienionych i wilgotnych; bardzo obficie na stan. 9 i 24 (stare, betonowe obwałowania rzek przy zniszczonych młynach wodnych): 6, 9, 24, 35.

B. inundata (Fr.) Koerb. — na glazie przy strumieniu w cienistym lesie bukowym: 9. Bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim (Krawiec, 1938; Izydorek, 1983 ms.; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987) (ryc. 3).

Ryc. 2. Rozmieszczenie stanowisk *Arthothelium ruanum* (Massal.) Zw. na Pomorzu Zachodnim
Distribution on the *Arthothelium ruanum* (Massal.) Zw. localities in the Western Pomerania

Ryc. 3. Rozmieszczenie stanowisk *Bacidia inundata* (Fr.) Koerb. na Pomorzu Zachodnim
Distribution of the *Bacidia inundata* (Fr.) Koerb. localities in the Western Pomerania

1 - stanowisko stwierdzone po 1945 roku, 2 - stanowisko podane w latach 1900-1945
1 - locality found after 1945, 2 - locality reported in 1900-1945

B. naegelia (Hepp) A. Zahlbr. — na korze klonu i osiki, w miejscach niezacienionych: 7, 21.

B. rosella (Pers.) De Not. — na korze buka w starej buczynie: 33. Na Pomorzu Zachodnim znany z 14 stanowisk, w tym tylko 7 znaleziono po 1945 r.; ginie w wyniku zmniejszania się powierzchni starych lasów liściastych.

Bactrospora dryina (Ach.) Massal. – na korze starego dębu nad małym stumykiem – dopływem Łupawy, bardzo licznie: 35. Z Polski znany tylko ze Śląska (Stein, 1879) i z Puszczy Białowieskiej (Cieśliński, Tobolewski, 1985).

Baeomyces roseus Pers. – na ziemi we wrzosowiskach: 8, 17 (c.ap.).

B. rufus (Huds.) Rebert. – na ziemi i gładkach w miejscach odsłoniętych do umiarkowanie ocienionych: 7, 8, 12, 20, 26.

Bryoria fuscescens (Gyeln.) Brodo et Hawksw. – na korze drzew liściastych, głównie brzoź, rzadziej na iglastych oraz na murszejącym drewnie, w lasach i w miejscach otwartych: 1, 3, 7-9, 13, 21, 25-28, 30, 31, 37.

B. subcana (Nyl. ex Stiz.) Brodo et Hawksw. – na korze brzoź i olszy, w kompleksach leśnych w miejscach niezacienionych: 14, 22, 29, 36.

B. vrangiana (Gyeln.) Brodo et Hawksw. – na korze dębu na skraju lasu: 6. Poza Borami Tucholskimi gatunek bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim (Fałtynowicz, 1980; Lipnicki, 1986 ms.; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987; Fałtynowicz, mat. npl.; Miądlikowska, 1988).

Buellia aethalea (Ach.) Th. Fr. – na gładkach narzutowych w miejscach mocno nasłonecznionych: 1, 3, 4. Rzadki na Pomorzu Zachodnim, podawany z kilkunastu stanowisk (Krawiec, 1938, Schade, 1939; Lipnicki, 1986 ms.; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987).

B. griseovirens (Turn. et Borr. ex Sm.) Almb. – na korze drzew liściastych, wyjątkowo na sośnie i murszejącym drewnie, w zbiorowiskach leśnych: 1, 3, 4, 7-9, 12-14, 16, 17, 20, 22, 23, 26-28, 30, 32, 35-37.

B. punctata (Hoffm.) Massal. – na korze drzew liściastych, bardzo rzadko na murszejącym drewnie, w terenie otwartym, głównie przy drogach: 2, 4-7, 9-13, 20-23, 28, 30, 31, 35.

B. schaereri De Not. – na korze dębu w miejscu ocienionym: 9. Na Pomorzu Zachodnim znany z niewielu stanowisk (Reyger, 1764-1766; Ohlert, 1870; Hellwig, 1884; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987; Fałtynowicz mat. npl.) (ryc. 4), zapewne bardziej częsty, lecz pomijany.

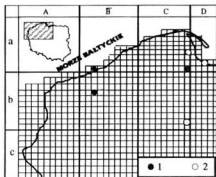
Calicium adpersum Pers. – na korze starych dębów w zbiorowiskach leśnych: 28, 30, 35-37.

C. glaucellum Ach. – na korze starych dębów w lasach: 3, 8, 9, 13, 32.

C. salicinum Pers. – na korze starych dębów, wyjątkowo na korze i drewnie buka, w widnych lasach liściastych: 9, 10, 28, 30, 37.

C. viride Pers. – na korze dębów w miejscach widnych w lasach: 9, 30, 35.

Caloplaca citrina (Hoffm.) Th. Fr. – na betonie w miejscach umiarkowanie ocienionych: 2, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 19, 21, 24, 26, 32, 35.

Ryc. 4. Rozmieszczenie stanowisk *Buellia schaeferi* De Not. na Pomorzu Zachodnim

Distribution of the *Buellia schaeferi* De Not. localities in the Western Pomerania

1 - stanowisko stwierdzone po 1945 r., 2 - stanowisko podane przed 1900 r.

1 - locality from after 1945, 2 - locality reported before 1900

C. decipiens (Arn.) Blomb. et Forss. — na betonie w miejscach nasłonecznionych: 6, 12, 13, 26, 29, 35.

C. holocarpa (Hoffm.) Wade — na betonie w miejscach dobrze oświetlonych: 1, 5, 10, 13, 21, 22, 26, 35.

C. saxicola (Hoffm.) Nordin — na betonie w miejscach nasłonecznionych: 1, 2, 5, 6, 12, 13, 21, 22, 26, 29, 35.

C. teicholyta (Ach.) J. Stein — na betonie w miejscu umiarkowanie oświetlonym: 6. *Candelaria concolor* (Dicks.) B. Stein — na korze drzew i krzewów liściastych, wyjątkowo na drewnie, głównie w terenach otwartych, rzadko w lasach: 2-7, 9, 11-13, 18, 22, 31, 33.

Candelariella aurella (Hoffm.) A. Zahlbr. — na betonie, wyjątkowo na wapnistym glazie i drewnie, w miejscach nasłonecznionych: 1, 2, 5, 6, 9, 11-14, 19, 21, 22, 26, 29, 31, 32, 34-36.

C. vitellina (Hoffm.) Mtl. Arg. — na glazach, betonie i na korze jesionu u nasady pnia, w terenie otwartym: 1, 4, 12, 22.

C. xanthostigma (Ach.) Lett. — na korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w miejscach otwartych: 2, 4, 7, 9, 11, 13, 20, 21, 23, 26, 31-33, 37.

Catillaria globulosa (Flk.) Th. Fr. — na korze drzew liściastych, głównie na starych dębach, w lasach i w miejscach otwartych: 3, 7, 9, 11, 13, 23, 30, 37.

C. sphaeroides (Massal.) Schuler — na korze jesionu, przy szosie: 22. Gatunek nowy dla Pomorza Zachodniego. Najbliższe stanowiska znajdują się na Mazurach (M i g u l a, 1931) i Rugii (G r u m m a n n, 1935).

Cetraria chlorophylla (Willd.) Vain. – na korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w lasach i w miejscach otwartych: 1-3, 5, 7-9, 13, 21, 22, 25, 26, 32, 35-37.

C. pinastri (Scop.) S. F. Gray – na murszejącym drewnie oraz na korze sosen i brzoź u nasady pni: 3, 15, 22, 29, 30, 32, 37.

C. sepincola (Ehrh.) Ach. – na korze drzew liściastych, głównie brzoź, oraz drewnie, w miejscach nasłonecznionych do słabo ocienionych: 7, 8, 10, 13, 14, 26, 30, 32, 35, 36.

Chaenotheca chrysocephala (Turn. ex Ach.) Th. Fr. – na korze drzew liściastych, rzadko iglastych, w lasach; z reguły w stanie płonnym: 3, 7-10, 15, 19, 25-30, 32, 35-37.

Ch. ferruginea (Turn. ex Sm.) Migula – na korze drzew liściastych (głównie dębów i brzoź), rzadziej iglastych oraz na drewnie, w lasach: 3, 4, 7, 8, 10, 17, 27, 29, 30, 32, 36.

Ch. phaeocephala (Turn.) Th. Fr. – na korze starego dębu w lesie liściastym: 13.

Ch. trichialis (Ach.) Th. Fr. – na starych dębach w szczelinach kory, często bardzo licznie, rzadziej na bukach i sosnach, w zbiorowiskach leśnych: 1, 3, 7, 9, 13, 15, 17, 30, 32, 36, 37.

Chrysothrix candelaris (L.) Laundon – na korze starych dębów, rzadko na grabach, w lasach liściastych: 9, 10, 27, 29, 30, 32, 34-37.

Cladina arbuscula (Wallr.) Hale et W. Culb. – na ziemi w borach sosnowych i na torfowisku: 9, 10, 13, 29, 32.

C. ciliata (Stirt.) Trass var. *tenuis* (Flk.) Ahti et Lai – na ziemi w zacięzionych wrzosowiskach: 10, 13, 30.

C. mitis (Sandst.) Hustich – na ziemi i murszejącym drewnie, w murawach, wrzosowiskach i na obrzeżach borów sosnowych: 1, 7, 8, 10, 13, 15, 17, 26, 30-32.

C. portentosa (Duf.) Follm. – na ziemi na obrzeżach borów sosnowych, we wrzosowiskach i na torfowiskach, wyjątkowo na murszejącym drewnie, w miejscach niezacięzionych: 1, 7, 8, 10, 13, 17, 30, 32, 36.

C. rangiferina (L.) Nyl. – na ziemi w borach sosnowych: 10, 13, 29.

Cladonia anomaea (Ach.) Ahti et P. James in Ahti – na ziemi we wrzosowiskach oraz na korze dębów w lasach liściastych: 8, 9, 30, 36.

C. bacillaris Nyl. – na ziemi, murszejącym drewnie i korze drzew, w lasach i w zbiorowiskach nieleśnych: 3, 6-9, 13, 15-17, 20, 26-29, 31, 32, 36, 37.

C. botrytes (Hag.) Willd. – na górnych powierzchniach słabo zmurszałych pniaków, na porębach: 1, 3, 9, 13, 15, 17, 31, 36, 37.

C. cariosa (Ach.) Spreng. – na ziemi na piaszczystej skarpie o ekspozycji południowej, w luźnej murawie napiaskowej: 36.

C. cenotea (Ach.) Schaer. – na murszejącym drewnie oraz na korze drzew u nasady pni, rzadko na ziemi, w lasach: 2, 8, 10, 15, 20, 27-30, 32, 36, 37.

C. cervicornis (Ach.) Flot. subsp. *verticillata* (Hoffm.) Ahti – na ziemi w murawach: 26, 36.

C. chlorophaea (Flk. ex Sommerf.) Spreng. – na ziemi, murszejącym drewnie, korze drzew, w lasach i w zbiorowiskach nieleśnych: 1, 3, 6-10, 13-15, 17, 20, 21, 23, 26-32, 35-37.

C. coniocraea (Flk.) Vain. – na korze drzew, rzadziej na ziemi i drewnie, głównie w lasach: 1, 4, 7-9, 13, 14, 17, 20, 27-30, 32, 34, 36, 37.

C. cornuta (L.) Hoffm. – na ziemi i murszejącym drewnie, wyjątkowo na pniu pochylonej brzozy, w lasach i w miejscach otwartych: 1, 3, 8-10, 13-15, 26, 27, 36.

C. deformis (L.) Hoffm. – na ziemi i murszejącym drewnie, w miejscach dobrze oświetlonych: 8, 10, 17, 20, 30, 36.

C. digitata (L.) Hoffm. – na murszejącym drewnie, ziemi oraz korze drzew u nasady pni, w obrębie kompleksów leśnych: 1, 3, 6-10, 13, 17, 20, 27-30, 32, 35-37.

C. fimbriata (L.) Fr. – na ziemi, drewnie i korze drzew, w zbiorowiskach leśnych i nieleśnych: 1, 3, 4, 6-9, 13, 17, 20-22, 26, 27, 29, 32, 36, 37.

C. floerkeana (Fr.) Flk. – na ziemi i murszejącym drewnie, w murawach i na porębach: 14, 17, 36.

C. furcata (Huds.) Schrad. – na ziemi, rzadko na murszejącym drewnie, w murawach i wrzosowiskach: 1, 2, 7-10, 13-15, 20, 26, 29, 30, 36, 37.

C. glauca Flk. – na ziemi, murszejącym drewnie i korze drzew, w lasach i w miejscach otwartych: 1-3, 7-10, 14, 15, 17, 26-30, 32, 35-37.

C. gracilis (L.) Willd. – na ziemi, wyjątkowo na murszejącym drewnie, w murawach i wrzosowiskach: 8, 10, 13-15, 17, 20, 26, 29, 30, 36.

C. incrassata Flk. – na murszejącym torfie przy rowie melioracyjnym na torfowisku wysokim: 17.

C. macilenta Hoffm. – na ziemi i murszejącym drewnie w miejscach nasłonecznionych: 8, 17.

C. ochrochlora Flk. – na korze drzew u nasady pni oraz na murszejącym drewnie, rzadko na ziemi, w miejscach otwartych: 1, 3, 4, 7-9, 13, 17, 19, 23, 26-32, 35-37.

C. phyllophora Hoffm. – na ziemi i murszejącym drewnie, w zbiorowiskach nieleśnych: 10, 13, 14, 26, 29, 30, 35, 36.

C. pleurota (Flk.) Schaer. – na ziemi, rzadko na drewnie i pochylonym pniu brzozy, w miejscach nasłonecznionych: 3, 8, 10, 17, 26, 36.

C. pyxidata (L.) Hoffm. — na ziemi, wyjątkowo na głazie, w miejscach otwartych: 7, 8, 13, 16, 35.

C. scabriuscula (Del.) Leight. — na ziemi w murawach: 9, 13, 26, 29, 36.

C. subulata (L.) Web. in Wigg. — na ziemi, wyjątkowo na drewnie, w murawach i wrzosowiskach: 3, 7-10, 13, 26, 29, 36.

C. uncialis (L.) Wigg. — na ziemi we wrzosowiskach i na obrzeżach lasów: 8, 10, 15, 20.

Cliostomum griffithii (Sm.) Coppins in Hawksw. — na korze drzew liściastych w lasach: 21, 33, 35.

Coelocaulon acuelatum (Schreb.) Link. — na ziemi w murawach napiaskowych: 8, 10, 13.

Coniocybe furfuracea (L.) Ach. — na korze drzew (buk, grab, dąb) u nasady pni oraz na mszakach, w lasach liściastych: 3, 9, 24, 35-37.

Dimerella diluta (Pers.) Trevis. — na korze drzew i krzewów liściastych u nasady pni, w lasach o dużej wilgotności powietrza: 7, 22, 23.

Evernia prunastri (L.) Ach. — na korze drzew i krzewów liściastych, rzadko na drewnie, w lasach i w miejscach otwartych: 1-8, 11-14, 17, 20-23, 26-32, 34, 35, 37.

Graphis scripta (L.) Ach. — na korze drzew i krzewów liściastych, szczególnie licznie u nasady pni w cienistych lasach: 3, 4, 9, 16, 24, 27, 28, 32, 35-37.

Huilia crustulata (Ach.) Hertel — na głazach i drobnych kamieniach, w miejscach otwartych: 1, 3, 4, 7-9, 12, 15, 26, 35.

H. glaucophaea (Koerb.) Hertel — na głazach w miejscach nasłonecznionych do umiarkowanie ocienionych, płonna: 9, 10, 37. Bardzo rzadki w Polsce, znany z Pomorza Zachodniego (I z y d o r e k, 1978; F a ł t y n o w i c z, T o b o l e w s k i, 1987), podawany ponadto z Wielkopolski (G l a n c, 1967) i Niziny Południowo-podlaskiej (Z e l i Ń s k a, 1980) oraz z Sudetów (S t e i n, 1879) (ryc. 5).

H. tuberculosa (Sm. in Sm. et Sow.) P. James in Hawksw., P. James et Coppins na głazach w miejscach otwartych do umiarkowanie ocienionych: 1, 7, 9, 24, 28, 31.

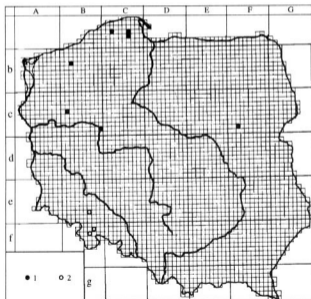
Hypocomyce caradocensis (Leight. ex Nyl.) P. James et G. Schneider — na korze brzozy i dębu, w obrębie kompleksów leśnych w miejscach otwartych: 2, 30. Bardzo rzadki w Polsce, znany z kilku stanowisk w północnej części kraju oraz na Kielecczyźnie.

H. scalaris (Ach.) Choisy — na korze drzew iglastych i liściastych, murszejącym drewnie, wyjątkowo na betonie i głazie, w lasach i w miejscach otwartych: 1, 3-14, 17, 20-22, 25-32, 35-37.

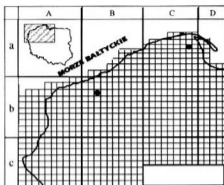
Hypogymnia phasodes (L.) Nyl. – na korze drzew, krzewów i krzewinek, murszejącym drewnie, rzadziej na ziemi, głazach i betonie, w lasach i w miejscach otwartych: 1-28, 29 (c.ap.), 30-37.

H. tubulosa (Schaer.) Hav. – na korze drzew liściastych i murszejącym drewnie, głównie w terenie otwartym: 2, 5-7, 9, 11, 14, 15, 17, 21, 22, 26-30, 32 (f. *farinosa* Hillm.), 35-37.

Hypotrachyna revoluta (Flk.) Hale (*Parmelia revoluta* Flk.) – na korze olsz i czeremchy w lasach łęgowych nad strumieniami i niewielkimi rzekami w obrębie dużych kompleksów leśnych; na stan. 27 bardzo licznie: 27, 36, 37. Rzadki na niżu (Fałtynowicz, Sulma, 1985), z Pomorza Zachodniego znany z 9 stanowisk (Krawiec, 1938; Tobolewski, 1955; Hillmann, Grumann, 1957; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987) (ryc. 6).

Rys. 5. Rozmieszczenie stanowisk *Huilla glaucophæa* (Koerb.) Hertel w Polsce (objaśnienia: ryc. 4)
Distribution of the *Huilla glaucophæa* (Koerb.) Hertel localities in Poland (explanations: Fig. 4)

Ryc. 6. Rozmieszczenie stanowisk *Hypotrachyna revoluta* (Flk.) na Pomorzu Zachodnim (objaśnienia: ryc. 3)
 Distribution of the *Hypotrachyna revoluta* (Flk.) localities in the Western Pomerania (explanations: Fig. 3)

Lecania erysibe (Ach.) Mudd – na betonie w miejscu nieco ocienionym: 13.

L. fuscella (Schaer.) Koerb. – na korze osiki w zaroślach nad rzeką: 9. Bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim, znany tylko z okolic Wejherowa (F a ł t y n o - w i c z, mat. npbl.) prawdopodobnie bardziej częsty ale nie wyróżniany.

Lecanora albescens (Hoffm.) Branth et Rostr. – na betonie w miejscach otwartych: 1, 2, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 19, 21, 22, 26, 29, 34, 35.

L. astra (Huds.) Ach. – na glazie narzutowym, razem z *Stereocaulon dactylophyllum* i *Umbilicaria polyphylla*: 4.

L. carpinea (L.) Vain. – na korze drzew i krzewów liściastych, w widnych lasach i w terenie otwartym: 1, 3-7, 9, 13, 14, 17, 20, 22, 23, 26, 27, 30-32, 37.

L. chlarotera Nyl. – na korze drzew i krzewów liściastych, wyjątkowo na drewnie, w lasach i w terenie otwartym: 1-7, 9-13, 18-23, 26, 27, 31, 32, 35, 37.

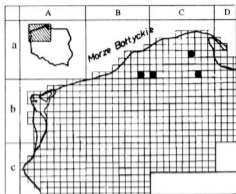
L. conizaea (Ach.) Nyl. – na korze drzew, krzewów i krzewinek, na drewnie, wyjątkowo na glazie: 1-10, 12-15, 17, 20-23, 26-32, 34-37.

L. conizaeoides Nyl. ex Cromb. – na korze drzew iglastych i liściastych oraz na gałązkach *Ledum palustre*: 1, 3, 5-8, 17, 20, 32.

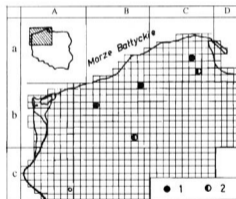
L. dispersa (Pers.) Sommerf. – na betonie, wyjątkowo na drewnie i cegle, w miejscach dobrze oświetlonych: 1, 2, 5, 6, 9-14, 19, 21, 22, 24, 26, 29, 32, 34, 35.

L. expallens Ach. – na korze drzew i krzewów liściastych, rzadko na drewnie, głównie w lasach; na stan. 30 z licznymi apotecjami: 1-14, 16, 18-23, 26-32, 35-37.

- L. glabrata* (Ach.) Malme – na korze buków i graba w lasach liściastych: 4, 9, 23.
- L. hagenii* (Ach.) Ach. – na korze drzew liściastych, drewnie oraz na betonie w miejscach nasłonecznionych: 5, 9, 13, 21, 27, 29, 37.
- L. intricata* (Ach.) Ach. – na głazie na skraju lasu: 28.
- L. intumescens* (Rebent.) Rabenh. – na korze drzew liściastych, głównie w lasach: 3, 16, 21, 22, 27, 35.
- L. muralis* (Schreb.) Rabenh. – na betonie, głazach, dachówkach oraz na drewnie, w miejscach dobrze oświetlonych: 1, 4-6, 13, 25, 26, 31.
- L. polytropa* (Hoffm.) Rabenh. – na głazach i drobnych kamieniach, w terenie otwartym: 1, 4, 6, 7, 9, 35, 36.
- L. pulicaris* (Pers.) Ach. – na korze drzew i krzewów liściastych oraz na drewnie, głównie w lasach: 1, 4, 7, 14, 21, 23, 27, 29-32, 35, 37.
- L. saligna* (Schrad.) A. Zahlbr. – na korze drzew liściastych i murszejącym drewnie, w terenie otwartym: 2, 4-7, 9, 11, 13, 22, 32.
- L. subfuscata* H. Magn. – na korze drzew liściastych, bardzo rzadko na drewnie, w lasach i w miejscach otwartych: 1-7, 9, 11-14, 16-18, 20-23, 25-33, 35, 37.
- L. symnicta* (Ach.) Ach. – na drewnie, rzadziej na korze sosen i drzew liściastych, głównie w terenie otwartym: 5, 7, 27, 29, 32, 35.
- L. sarcopidoides* (Massal.) A. L. Sm. – na drewnie w miejscach niezacienionych: 8, 9. (Det. Z. T o b o l e w s k i).
- L. umbrina* (Ach.) Massal. – na korze klonów i dębu, w miejscach widnych: 2, 13, 21.
- L. varia* (Hoffm.) Ach. – na korze drzew liściastych i drewnie, rzadko na sosnach, w miejscach niezacienionych: 2, 5, 7, 12, 17, 26, 27, 32, 35.
- Lecidea efflorescens* (Hedl.) Erichs. – na korze buka w starej buczynie: 28. Bardzo rzadki na niżu, na Pomorzu Zachodnim występuje tylko w obrębie dużych kompleksów lasów bukowych (I z y d o r e k, 1983 ms.; F a ł t y n o w i c z, T o b o l e w s k i, 1987) (ryc. 7).
- L. erratica* Koerb. – na głazach i drobnych kamieniach, w terenie otwartym: 3, 26. Bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim (K o p p e, 1932; K r a w i e c, 1938; F a ł t y n o w i c z, T o b o l e w s k i, 1987) (ryc. 8).
- L. fuscoatra* (L.) Ach. – na głazach w miejscach dobrze nasłonecznionych: 4, 7, 24, 28, 31.
- L. querneae* (Dicks.) Ach. – na korze starych dębów, w lasach liściastych; na obu stanowiskach licznie i z wieloma owocnikami: 28, 30. Bardzo rzadki w Polsce, znany tylko z 8 stanowisk (mapa: F a ł t y n o w i c z, T o b o l e w s k i, 1987).

Ryc. 7. Rozmieszczenie stanowisk *Lecidea efflorescens* (Hedl.) Erichs. na Pomorzu Zachodnim
Distribution of the *Lecidea efflorescens* (Hedl.) Erichs. localities in the Western Pomerania

Ryc. 8. Rozmieszczenie stanowisk *Lecidea erratica* Koerb. na Pomorzu Zachodnim (tłumaczenia: ryc. 3)
Distribution of the *Lecidea erratica* Koerb. localities in the Western Pomerania (explanations: Fig. 3)

Lecidella achristotera (Nyl.) Hertel et Leuckert – na korze drzew liściastych w miejscach niezacienionych: 3, 9, 23. Gatunek dotąd mało wyróżniany, stąd niewielka liczba stanowisk w Polsce, skupionych głównie na Pomorzu Zachodnim (Fałtynowicz i in., 1987; Fałtynowicz, Tobolewski, 1987; Fałtynowicz, mat. npbl.).

L. elaeochroma (Ach.) Choisy — na korze drzew i krzewów liściastych, w miejscach otwartych do słabo ocienionych: 1-4, 7, 9, 16, 18, 20-23, 26, 27, 32.

L. euphorea (Flk.) Hertel in Hawksw., P. James et Coppins — na korze drzew liściastych w terenie otwartym: 3, 6, 11, 13, 37.

L. flavisorediata (Vqzda) Hertel et Leuckert — na korze przydrożnego klonu: 33.

L. stigmathea (Ach.) Hertel et Leuckert — na betonie w miejscach otwartych: 1, 2, 6, 10, 11, 13, 19, 21, 22, 26, 29, 35.

Lepraria incana (L.) Ach. — na korze drzew i krzewów oraz na drewnie, w lasach i w terenie otwartym: 1, 3-6, 9-14, 17, 19-23, 26-37.

L. membranacea (Dicks.) Vain. — na betonie i korze drzew liściastych, w miejscach zacienionych i wilgotnych: 1-3, 6, 7, 9, 11, 13, 21, 22, 24, 26, 28, 29, 32, 35-37.

L. neglecta Vain. — na podwieszonych, zacienionych ściankach głazów narzutowych: 7, 9.

Melanelia acetabulum (Neck.) Essl. (*Parmelia acetabulum* (Neck.) Duby) — na korze drzew liściastych, głównie przydrożnych: 1-3, 5-7, 11, 13, 18, 20-22, 25, 26, 31-33.

M. elegantula (A. Zahlbr.) Essl. (*Parmelia elegantula* (A. Zahlbr.) Szat.) — na korze drzew liściastych w miejscach umiarkowanie ocienionych: 13, 21, 22, 25, 26, 33.

M. exasperatula (Nyl.) Essl. (*Parmelia exasperatula* Nyl.) — na korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w terenie otwartym: 1, 2, 4-7, 10-14, 18, 20, 22, 26, 29, 32, 33.

M. glabratula (Lamy) Essl. var. *glabratula* (*Parmelia glabratula* (Lamy) Nyl. var. *glabratula*) — na korze drzew i krzewów liściastych, wyjątkowo na drewnie, głównie w lasach; na stan. 4 na korze buka znaleziono okazy z apotecjami: 2-10, 12-15, 18, 20-23, 26-37.

M. subaurifera (Nyl.) Essl. (*Parmelia subaurifera* Nyl.) — na korze drzew liściastych w lasach: 7, 26, 32, 35.

Micarea denigrata (Fr.) Hedl. — na murszejącym drewnie, wyjątkowo na korze jesionu, w miejscach otwartych: 2, 4, 7, 22, 26, 32, 35.

M. prasina Fr. — na silnie zmurszałym drewnie i na korze czeremchy, w wilgotnych lasach łęgowych: 3, 27, 36.

Mycoblastus affinis (Schaer.) Schauer — na korze brzozy w widnym lesie brzozowym na obrzeżu torfowiska, jedna duża plecha z licznymi owocnikami: 32. Gatunek nowy dla niżu polskiego; z Polski podawany dotychczas z Tatr (Nowak, 1974) i Gorców (Głanc, 1978), wyłącznie z kory świerków. Najbliższe stanowiska tego gatunku znajdują się w południowej Szwecji

(Santesson, 1984), gdzie znajdowany był również na korze brzoź.

Neofuscelia loxodes (Nyl.) Essl. (*Parmelia loxodes* Nyl.) — na głazach narzutowych w miejscach nasłonecznionych: 7, 8.

Ochrolechia androgyna (Hoffm.) Arn. — na korze drzew liściastych w zbiorowiskach leśnych: 3, 4, 9, 10, 16, 28, 32, 33, 35.

O. subviridis (Hoeg.) Erichs. — na korze dębu i olszy w lasach liściastych: 9, 36.

Opegrapha niveoatra (Borr.) Laundon — na korze dębów i buków w dobrze zachowanych fragmentach lasów liściastych: 21, 23, 24, 28, 30.

O. rufescens Pers. — na korze dębu i grabu, w grądach: 3, 23.

O. varia Pers. — na korze drzew liściastych i na drewnie buka, w lasach i w miejscach otwartych: 9, 29, 31, 35.

O. viridis (Pers. ex Ach.) Nyl. — na korze drzew liściastych w zbiorowiskach leśnych: 24, 32, 35.

Parmelia saxatilis (L.) Ach. — na korze drzew i krzewów liściastych w zbiorowiskach leśnych: 9, 14, 27, 28, 29, 32, 36.

P. sulcata Tayl. — na korze drzew i krzewów liściastych, drewnie, czasem na głazach, nierzadko z apotecjami: 1-7, 9, 10, 12-14, 17, 18, 20-23, 26-37.

Parmelina tiliacea (Hoffm.) Hale (*Parmelia tiliacea* (Hoffm.) Ach.) — na korze przydrożnych drzew liściastych: 2, 22.

Parmeliopsis aleurites (Ach.) Nyl. — na drewnie, korze drzew liściastych i sosen, w lasach: 17, 27, 29, 30, 32, 35.

P. ambigua (Wulf.) Nyl. — na korze drzew liściastych i sosen oraz na drewnie w zbiorowiskach leśnych: 1-3, 7-10, 14, 15, 17, 23, 24, 27-30, 32, 35-37.

Peltigera canina (L.) Willd. — na ziemi w murawie: 13.

P. praetextata (Flk. ex Sommerf.) Zopf. — na korze dębu u nasady pnia w lesie liściastym: 27.

P. rufescens (Weis.) Humb. — na ziemi w murawach i wrzosowiskach: 7, 13, 35, 36.

P. spuria (Ach.) DC. — na ziemi w mało zwartych murawach napiaskowych: 7, 26, 36.

Pertusaria albescens (Huds.) Choisy et Wern. in Wer

var. *albescens* — na korze drzew liściastych, w lasach i w miejscach otwartych: 1, 3, 7-9, 13, 17, 20, 25-27, 29-33, 35

var. *corallina* (A. Zahlbr.) Laundon — na korze brzozy w lesie liściastym: 35.

P. amara (Ach.) Nyl. — na korze drzew i krzewów liściastych, wyjątkowo na drewnie, w lasach i w terenie otwartym: 1-7, 9-13, 17-23, 25-37.

P. coccodes (Ach.) Nyl.

var. *coccodes* – na korze drzew liściastych, w lasach i w miejscach otwartych: 2, 7, 9, 13, 16, 18, 33, 35-37.

var. *phymatodes* (Ach.) Almb. – na korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, głównie w zbiorowiskach leśnych: 2, 4, 9, 12, 22, 23, 28-31, 35, 36.

P. flavida (DC.) Laundon – na korze dębów, buków, rzadziej grabów, w stosunowo dobrze zachowanych partiach lasów liściastych: 6, 13, 23, 28-30, 33, 35.

P. hemispaerica (Flk.) Erichs. – na korze drzew liściastych, głównie buków, w lasach: 27-30, 32, 34-37.

P. hymenea (Ach.) Schaer. – na korze drzew liściastych w lasach: 3, 6, 35.

P. leioplaca DC. in Lam. et DC. – na korze drzew i krzewów liściastych, w lasach, w miejscach cienistych i wilgotnych: 3, 4, 6, 9, 20, 23, 27, 33, 35-37.

P. pertusa (L.) Tuck. – na korze drzew liściastych, głównie w lasach: 3-5, 9, 13, 16, 20-23, 27-30, 32, 33, 35-37.

Phaeophyscia nigricans (Flk.) Moberg – na betonie w miejscach eksponowanych: 2, 11-13, 19, 35.

Ph. orbicularis (Neck.) Moberg – na betonie i korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w terenie otwartym: 1, 2, 4-7, 9, 10, 12, 13, 19, 21, 22, 25, 26, 31, 33, 35.

Phlyctis agelaea (Ach.) Flot. – na korze grabu i lipy w zbiorowiskach leśnych: 27, 33.

Ph. argena (Spreng.) Flot. – na korze drzew i krzewów liściastych, w lasach i w terenie otwartym: 1-14, 16-23, 26, 27, 29-33, 35, 37.

Ph. caesia (Hoffm.) Fűrrohr – na betonie, wyjątkowo na drewnie, w miejscach nasłonecznionych: 1, 2, 6, 13, 35.

Physcia adscendens (Fr.) Oliv. – na korze drzew i krzewów liściastych oraz na betonie, w miejscach otwartych: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11-13, 19-22, 26, 29, 31, 32, 35, 37.

Ph. stellaris (L.) Nyl. – na korze wierzby i osiki w terenie otwartym: 27, 32.

Ph. tenella (Scop.) DC. in Lam. et DC. – na korze drzew liściastych, rzadziej na betonie, w miejscach nasłonecznionych do umiarkowanie ocienionych: 1, 4, 6, 7, 13, 19-22, 26-28, 31-33, 35.

Physconia distorta (With.) Laundon – na korze drzew liściastych w terenie otwartym: 2, 4, 7, 9, 11, 20, 21, 31, 32.

Ph. enteroxantha (Nyl.) Poelt – na korze drzew liściastych, głównie klonów i wierzby, w terenie otwartym: 2, 4-7, 11-13, 21, 31, 33.

Ph. perisidiosa (Erichs.) Moberg – na korze klonów i dębu oraz na gałązkach *Sambucus nigra*, w miejscach nieco ocienionych: 7, 9, 21, 31.

Placynthiella oligotropha (Vain.) Coppins et P. James – na ziemi, rzadziej na drewnie i korze brzozy, w miejscach nasłonecznionych: 8, 13-15, 17, 30, 35, 36.

P. uliginosa (Schrad.) Coppins et P. James – na murszejącym drewnie i ziemi, rzadziej na korze brzozy i świerka, w miejscach niezacienionych: 1, 2, 6, 8-10, 13, 21, 26, 29, 31, 32, 36.

Platismatia glauca (L.) W. Culb et C. Culb. – na korze drzew liściastych, rzadziej na drewnie, wyjątkowo na ziemi, w lasach i w terenie otwartym: 1-3, 7-10, 12, 14, 17, 21, 22, 25-30, 32, 34-47.

Porina aenea (Wallr.) A. Zahlbr. – na korze drzew i krzewów liściastych, w wilgotnych i cienistych lasach: 4, 6, 7, 23, 24, 27, 32, 35.

Pseudevernia furfuracea (L.) Zopf. – na korze drzew liściastych i sosen, rzadziej na drewnie, wyjątkowo na betonie i w terenie otwartym: 1, 2, 5-7, 9-14, 17, 18, 20-22, 26, 27, 29, 31, 32, 34-37.

Pseudoparmelia caperata (L.) Hale (*Parmelia caperata* (L.) Ach.) – na korze olszy w łęgu nad rzeką, licznie: 27.

Psilolechia lucida (Ach.) Choisy – na przewieszonych, zacienionych ściankach głazów narzutowych: 1, 7-9.

Pyrenula nitida (Weig.) Ach. – na korze grabów i buków w lasach liściastych: 6, 27-29, 35, 37.

Ramalina farinacea (L.) Ach. – na korze drzew liściastych, w lasach i w terenie otwartym: 2, 5, 7, 9, 10, 18, 20-23, 25-27, 29-33, 35.

R. fastigiata (Pers.) Ach. – na korze drzew liściastych, głównie przydrożnych: 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 18, 20-22, 31.

R. fraxinea (L.) Ach. – na korze drzew liściastych, głównie przydrożnych: 1, 2, 4, 6, 7, 11, 13, 18, 20-22, 25, 26, 31.

R. pollinaria (Westr.) Ach. – na korze dębu na skraju lasu: 9.

Rhizocarpon distinctum Th. Fr. – na głazach w miejscach nasłonecznionych: 4, 6.

Rh. geographicum (L.) DC. – na głazach w terenie otwartym: 1, 4.

Rinodina exigua (Ach.) S. F. Gray – na korze dębu u nasady pnia, w miejscu umiarkowanie ocienionym, licznie: 13. Bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim (Ohlert, 1870; Hellwig, 1884; Brick, 1886; Fałtynowicz i in., 1987; Fałtynowicz, mat. npbl.) prawdopodobnie bardziej częsty lecz przeoczany.

R. gennarii Bagl. – na betonie w miejscach eksponowanych: 6, 13.

R. pyrina (Ach.) Arn. – na korze przydrożnego jesionu: 22.

Scoliciosporum chlorococcum (Stenham.) Vezda – na korze drzew liściastych i iglastych oraz na drewnie, w zbiorowiskach leśnych: 2-4, 7-9, 13, 14, 16, 17, 27, 30, 32, 35.

S. unbrinum (Ach.) Arn. – na głazach w terenie otwartym: 4, 7-9.

Stereocaulon dactylophyllum Flk. – na głazie narzutowym w polu: 4.

S. tomentosum Fr. – na głazie narzutowym na skraju lasu: 2.

Thelocarpon laureri (Flot.) Nyl. – na głazach i drobnych kamieniach, w terenie otwartym: 1-7, 37.

Thelotrema lepadinum (Ach.) Arn. – na korze starych dębów w lesie liściastym: 35. Bardzo rzadki na Pomorzu Zachodnim, podawany dotąd tylko z Pojezierza Kaszubskiego (K r a w i e c, 1936) i Wysoczyzny Polanowskiej (I z y d o r e k, 1983 ms.).

Trapelia coarctata (Sm.) Choisy in Wern. – na głazach i drobnych kamieniach, w miejscach eksponowanych: 1, 3, 4, 8, 9, 26, 36.

T. involuta (Tayl.) Hertel – na głazach i betonie, w terenie otwartym: 19, 24, 32.

T. obtegens (Th. Fr.) Hertel – na głazach w terenie otwartym: 1, 3, 8, 9.

Trapeliopsis flexuosa (Fr.) Coppins et P. James – na korze brzoź i murszejącym drewnie, w obrębie kompleksów leśnych: 7, 10, 29, 32, 35.

T. granulosa (Hoffm.) Lumbsch in Hertel – na ziemi, murszejącym drewnie, korze brzoź, wyjątkowo na pniach innych drzew, w miejscach nasłonecznionych: 1, 3, 4, 7-10, 13, 15, 17, 20, 26-32, 35-37.

Umbilicaria polyphylla (L.) Baumg. – na głazach narzutowych w polu, bardzo licznie: 4. Rzadki na niżu (mapa w pracy F a ł t y n o w i c z a i T o b o l e w s k i e g o, 1987).

Usnea filipendula Stirt. – na korze brzoź, wyjątkowo na dębie, w obrębie zbiorowisk leśnych: 3, 7, 9, 22, 25, 26, 30, 32, 37 (ryc. 9).

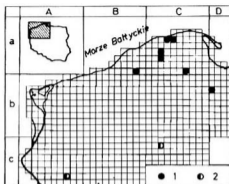
U. hirta (L.) Web. in Wigg. – na korze drzew liściastych i sosen, w lasach i w terenie otwartym: 1, 5, 10, 13, 17, 21, 22, 26, 29, 30, 32, 33.

U. subfloridana Stirt. – na korze drzew liściastych, głównie brzoź, wyjątkowo na drewnie, w lasach: 1, 3, 7-10, 17, 18, 25-27, 29, 30, 32, 34-37.

Verrucaria nigrescens Pers. – na betonie w miejscach eksponowanych: 2, 5, 9, 21, 24, 26, 35.

V. rupestris Schrad. – na betonie w terenie otwartym: 10, 12, 19, 24.

Xanthoparmelia conspersa (Ach.) Hale (*Parmelia conspersa* (Ehrh. ex Ach.) Ach.) – na głazach w terenie otwartym: 1, 4, 7, 8, 14.

Ryc. 9. Rozmieszczenie stanowisk *Usnea filipendula* Stirt. na Pomorzu Zachodnim (objaśnienia: rys. 3)
 Distribution of the *Usnea filipendula* Stirt. localities in the Western Pomerania (explanations Fig. 3)

X. mougeotti (Dietr.) Hale (*Parmelia mougeotti* Schaer. ex Dietr.) – na głazie narzutowym w miejscu umiarkowanie ocienionym: 1. Rzadki w Polsce (mapa: Fałtynowicz, Tobolewski, 1987).

Xanthoria candelaria (L.) Th. Fr. – na korze drzew liściastych, głównie przydrożnych, wyjątkowo na drewnie i korze dąglezji: 5-7, 12, 18, 25, 26, 31.

X. elegans (Link.) Th. Fr. – na betonie w miejscach nasłonecznionych: 1, 13.

X. parietina (L.) Th. Fr. – na betonie, korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w miejscach otwartych: 1, 2, 5-7, 9, 11-13, 18-22, 26-29, 31-33, 35.

X. polycarpa (Hoffm.) Rieber – na korze drzew liściastych, wyjątkowo na drewnie, w terenie otwartym: 1, 2, 4-7, 12, 22, 31, 32, 37.

Grzyby nielichenizujące

Chaenothecopsis gracilis Nsdv. – na drewnie martwych sosen na torfowisku, masowo: 32.

Spinetrina turbinata (Pers. ex Fr.) De Not. – na plesze *Pertusaria pertusa*: 28.

LITERATURA

- Brick C., 1886. Bericht über die vom 5 August bis 16 September 1883 im Kreise Tüchel ausgeführten Excursionen. Schrift. Naturf. Ges. Danzig 6.3: 15-63.
- Cieśliński S., Tobolewski Z., 1985. Porosty (Lichenes) Puszczy Białowieskiej i jej zachodniego przedpola. Phytocoenosis, w druku.
- Coppins B. J., James P. W., 1984. New of interesting British lichens. V. Lichenologist 16: 241-264.
- Esslinger T., 1977. A chemosystematic revision of the brown *Parmeliaceae*. J. Hattori Bot. Lab. 42: 1-211.
- Fałtynowicz W., 1980. Porosty północno-zachodniej części Borów Tucholskich. Fragm. Flor. Geobot. 26.1: 81-102.
- Fałtynowicz W., Izydorek I., Budzbon E., 1987. The lichen flora as bioindicator of air pollution of Gdańsk, Sopot and Gdynia. Monogr. Bot. w druku.
- Fałtynowicz W., Sulma T., 1987. Materiały do rozmieszczenia porostów z rodziny *Parmeliaceae* w Polsce. Acta Mycol. 23 (1): 107-123.
- Fałtynowicz W., Tobolewski Z., 1987. The lichenized *Ascomycorina* of the Kashuby Lake District (northern Poland). Fragm. Flor. Geobot. w druku.
- Glauc K., 1967. Flora porostów i jej udział w zespołach leśnych nadleśnictwa doświadczalnego Zielonka pod Poznaniem. Roczn. WSR w Poznaniu, Wydz. Leśn. 34.8: 137-182.
- Glauc K., 1978. Zbiorowiska porostów skoniuplastycznych w zespołach leśnych Gościów (Beskidy Zachodnie) Roczn. AR w Poznaniu 96: 37-51.
- Grumann V. J., 1935. Die Flechtenflora der Insel Rügen mit Hiddensee. Repert. spec. nov. reg. veget. 81: 3-56.
- Hale M. E., 1974 a. Delimitation of the lichen genus *Hypotrachyna* (Vain.) Hale. Phytologia 28: 340-342.
- Hale M. E., 1974 b. *Bulbotrix*, *Parmelina*, *Relicina* and *Xanthoparmelia*, four new genera in the *Parmeliaceae* (Lichenes). Phytologia 28: 479-490.
- Hale M. E., 1976. A monograph of the lichen genus *Pseudoparmelia* Lyngé (*Parmeliaceae*). Smithson. Contr. Bot. 31: 1-62.
- Hellwig F., 1884. Bericht über die vom 16 August bis 29 September 1883 im Kreise Schwetzw. ausgeführten Excursionen. Ber. Westpr. Bot.-Zool. Ver. 7: 58-90.
- Hüllmann J., Grumann V., 1957. Flechten. In: Kryptog. - flora Mark Brandeburg. ang. Gebiete. VIII. Berlin - Nikolasse.
- Izydorek I., 1978. Materiały do flory porostów nadleśnictwa Smolarz. Fragm. Flor. Geobot. 24.1: 147-156.
- Izydorek I., 1983. Porosty Wysoczyzny Połanowskiej. Ms/WSPV, Słupsk.
- Koppe F., 1932. Zur Flechtenflora der Grenzmark Posen - Westpreussen. Abh. Ber. Naturw. Abt. Grenz. Ges. 7: 79-86.
- Krawiec F., 1936. Szata roślinna Wysoczyzny Stanisławskiej na Kaszubszczyźnie. Ochr. Przyr. 16: 102-113.
- Krawiec F., 1938. Flora epilityczna głazów narzutowych zachodniej Polski. Prace Komis. Mat. Przyr. PTPN, B 9.2: 1-254.
- Lipnicki L., 1986. Porosty Borów Tucholskich i problemy ich ochrony. Ms. Toruń.
- Miądlikowska J., 1988. Porosty Mierzei Sarbskiej (północna Polska). Zesz. Nauk. Wydz. BGIo UG, Biol., w druku.
- Migula W., 1931. Flechten. [In:] Kryptog.-Fl. Deutschl., Deutsch-Oster. Schweiz. 4. 2: 1868. Berlin-Lichterfelde.
- Nowak J., 1974. Materiały do flory porostów Tatr polskich. Fragm. Flor. Geobot. 20.1: 89-102.
- Ohlert A., 1870. Zusammenstellung der Lichenen der Provinz Preussen. Schrift. Kgl. Phys.-ökon. Ges. Königsberg 11: 1-51.
- Reyger G., 1764-1766. Tentamen Florae Gedanensis methodo sexuali accomodate. Dantisci. I. II. Gedani.
- Santesson R., 1984. The lichenes of Sweden and Norway. Grafiska Tryckeriet, Stockholm and Uppsala.
- Schade A., 1939. Beiträge zur Kryptogamenflora der Ostseeküste von Ostpommern. Feddes Repert. spec. nov. reg. veget. 111: 105-152.
- Stein B., 1879. Flechten. [In:] Cohn's Kryptog.-Fl. von Schlesiens. Jahrb. Schles. Ges. vaterl. Kultur 2. 2: 1-400.
- Tobolewski Z., 1955. Notatki lichenologiczne z lat 1951-55. Spraw. PTPN 45.2: 317-318.
- Zielińska J., 1980. Porosty głazów narzutowych Wysoczyzn Podlaskich. Acta Mycol. 16: 257-272.